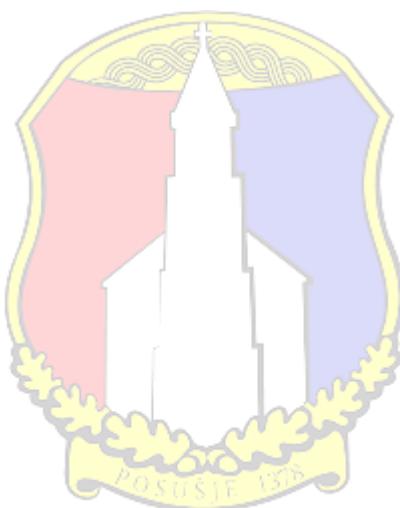

MARKETING (KOMUNIKACIJSKI) PLAN

poslovnih potencijala i privlačenje investicija općine Posušje

OPĆINA POSUŠJE

SADRŽAJ

1	UVODNI DIO	2
2	STRATEŠKI OKVIR RAZVOJA POSLOVNOG SEKTORA	3
	2.1. SWOT ANALIZA	7
	2.2. ANALIZA DOSTUPNIH POTICAJA ZA INVESTITORE.....	7
	2.2.1 Nacionalni i regionalni poticaji.....	7
	2.2.2 Lokalni poticaji i olakšice	9
3	KOMUNIKACIJSKE POTREBE	9
	3.1. ANALIZA POSTOJEĆIH KAPACITETA.....	11
4	KOMUNIKACIJSKI IZAZOVI	11
5	KOMUNIKACIJSKI CILJEVI	12
6	KLJUČNE PORUKE.....	13
7	CILJNE SKUPINE	13
8	MARKETINŠKE AKTIVNOSTI	14
	TABLICA 1. LOKALNI MARKETING, MEHANIZMI DISTRIBUCIJE PROMOTIVNOG MATERIJALA	16
	TABLICA 2. NACIONALNI MARKETING, MEHANIZMI DISTRIBUCIJE PROMOTIVNOG MATERIJALA.....	17
	TABLICA 3. MEĐUNARODNI MARKETING, MEHANIZMI DISTRIBUCIJE PROMOTIVNOG MATERIJALA	18
	TABLICA 4. TROŠKOVI MARKETINGA.....	19
9	EVALUACIJA I KONTROLA PROVEDBE	20

1 UVODNI DIO

Općina Posušje je jedinica lokalne samouprave koja ima dugu industrijsku, obrtničku i poljoprivrednu tradiciju, te kontinuirano radi na razvijanju infrastrukture i poboljšanju administrativnih usluga, a sve s ciljem stvaranja povoljnog poslovnog okruženja za investitore.

To je vidljivo prije svega prema strateškom opredjeljenju, gdje su kao prva dva strateška cilja u Strategiji razvoja Općine Posušje 2014-2023, navedeni:

I - Razvijeno proizvodno poduzetništvo i turizam

II - Razvijene socijalne, administrativne, komunalne i ostale javne usluge

Aktualnim projektima, kao i onima koji su u pripremi, posebice kroz uspostavljanje Tehnološkog parka Posušje, radi se na tome da Općina Posušje između ostalog postane i regionalno obrazovno i tehnološko središte, prvenstveno za sektor obrade metala i plastike, te sektor obrade kamena. Između ostalog cilj je putem kvalitetnog obrazovanja kadrova privući kvalitetne investitore koji će otvarati radna mjesta na poslovima s većom dodanom vrijednošću, kako bi u skladu s vizijom mladi ljudi ostali u Općini Posušje, uz dobru životnu perspektivu i sigurne i kvalitetne uvjete za život i rad.

S marketinškog stajališta, investitori dolaze u određenu regiju ili grad zbog određenih investicijskih pogodnosti koje im se nude. Svaka odgovorna općinska vlast treba prepoznati potrebu i prednosti direktnih ulaganja, te usmjeriti svoje ciljane politike i marketinške napore prema njima.

Vizija razvoja Općine Posušje glasi:

POSUŠJE

OSTANIMO, SAČUVAJMO, RAZVIJIMO, NAŠE POSUŠJE

**OPĆINA MLADIH, OBRAZOVANIH I PODUZETNIH LJUDI KOJI KORIŠTENJEM PRIRODNIH
BOGATSTAVA DOBRO ŽIVE NA SVOJIM OGNJIŠTIMA**

Ovaj plan je jedan od alata kojim se Općina Posušje na jedan sistematski i transparentan način želi predstaviti i promovirati kao poželjna lokacija za domaće i strane investicije.

Prilikom izrade ovog marketing komunikacijskog plana korišteni su sljedeći dokumenti:

- Strategija razvoja Općine Posušje (2014-2023), revidirana za razdoblje 2019-2023,
- Investicijska brošura Općine Posušje, 2018.,
- Investicijski vodič Općine Posušje, 2018.,
- Preuzimanja sa www.fipa.ba.

2 STRATEŠKI OKVIR RAZVOJA POSLOVNOG SEKTORA

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj poduzeća u posljednjih pet godina odnosno u 2017. godini u odnosu na 2013. godinu je porastao za 9%. Od ukupnog broja poduzeća (725) najveći udio je trgovine (34%), pa potom uslužne djelatnosti (15%). Na trećem mjestu je prerađivačka industrija (13%). Struktura gospodarstva se nije značajnije promijenila u odnosu na 2013. godinu.

Broj obrta u 2017. godini je iznosio 356 i manji je za 23% u odnosu na 2013. godinu, kada ih je bilo 465. Broj obrta je od 2013. godine do 2016. godine rastao dok je u 2017. godini pao. Smanjenje broja obrta posljedica je pada gospodarske aktivnosti što je povezano sa iseljavanjem radno aktivnog stanovništva s područja općine Posušje. U strukturi obrta je kao i kod strukture poduzeća najviše zastupljena trgovina sa 29%, te potom ugostiteljstvo 28%, a na trećem mjestu je prerađivačka industrija sa 10%.

Od ukupnog broja poduzeća koja su predala završne račune iz Općine Posušje za 2017. godinu (278), najveći broj poduzeća bavi se trgovinom na veliko i malo (djelatnost grane G) 40%. Slijedi prerađivačka industrija (djelatnost grane C) sa 18%, a na trećem mjestu najzastupljenijih djelatnosti nalazi se građevinarstvo (djelatnost grane F) sa 8%.

U tvrtkama koje su predale završne račune za 2017. godinu u Općini Posušje ukupno je zaposleno 3310 zaposlenih. Najveći broj zaposlenih je u trgovini na veliko i malo (djelatnost grane G) 43%. Na drugom mjestu po broju zaposlenih je prerađivačka industrija (djelatnost grane C) sa 18%, a slijedi je umjetnost, zabava i rekreacija (djelatnost grane R) sa 16%.

Od ukupnog broja poduzeća koja su predala završne račune za 2017. godinu (278) samo 6 ih ima preko 100 zaposlenih od čega 1 poduzeće ima preko 500 zaposlenih. Iznad 50 zaposlenih ima 15 poduzeća što je 5% poduzeća. Najviše poduzeća ima do 10 zaposlenih i to 223 poduzeća što je 80% ukupnog broja poduzeća.

Udruga gospodarstvenika Posušje kao jedino organizirano udruženje gospodarstvenika u Posušju okuplja 45 članova od kojih jedan član posluje u Republici Hrvatskoj. Članovi Udruge su u 2017. godini ostvarili 700.253.445 KM prihoda što je porast za 9% u odnosu na u 2016. godinu (podaci za prethodne godine nisu dostupni) i što čini 83% prihoda svih gospodarskih društava koji su predali završne finansijske račune za 2017. godinu. Broj zaposlenih u gospodarskim društvima koji su članovi Udruge je u 2017. godini bio 1995 što je povećanje za 5% u odnosu na 2016. godinu. Od ukupnog broja zaposlenih u Općini Posušje u poslovnim subjektima koji su predali završne finansijske račune za 2017. godinu članovi Udruge gospodarstvenika zapošljavaju 60% ukupnog broja zaposlenih. Dobit članova Udruge gospodarstvenika u 2017. bila je 48.746.119 KM, što je 1 posto manje nego u 2016. i predstavlja 76 % dobiti svih poslovnih subjekata iz Općine Posušje koji su predali završne finansijske račune za 2017. godinu (64.299.662).

Potencijalni sektori za investiranje:

- Proizvodni sektor s poslovima više dodane vrijednosti,
- **Sektor metala i plastike**

Poslovne aktivnosti više poslovnih subjekata u Općini Posušje koncentrirane su na prerađivačke sektore metala i plastike. Tehnološki park Posušje omogućuje unaprjeđenje radnih vještina i proizvodnju složenih proizvoda, više dodane vrijednosti od metala i plastike.

- **Sektor kamena**

Općina Posušje bogata je prirodnim resursima od kojih se ističu boksit i kamen. Boksite u zalihamama ima oko 3.000.000 t, a rudna ležišta su različitih veličina i kreće se oko 1.000.000 t. Općina raspolaže i značajnim količinama laporu, koji je pogodan za proizvodnju različitih vrsta cementa te gline, koja svoju namjenu ima u industriji.

- **Obnovljivi izvori energije**

Općina Posušje nalazi se u najsunčanijem dijelu BiH i raspolaže u prosjeku sa 2.200 sunčanih sati godišnje. Brdsko-planinski dijelovi općine (Tribistovo, Rakitno, Blidinje) izrazito su vjetroviti i pogodni za korištenje energije vjetra. Područje Hercegovine predstavlja iznimnu lokaciju za ulaganje u obnovljive izvore energije iz sunca, pošto ono godišnje preda oko 1600 kWh energije na 1 m² vodoravne površine.

- **Poljoprivreda**

Na području Općine Posušje nalazi se 40.215 ha pašnjaka što omogućava bavljenje stočarstvom (uzgoj koza i ovaca). Osobito je značajan potencijal daljnog razvoja industrije kozarstva (meso, sir, mlijeko), čiji proizvodi imaju lokalno i regionalno tržište i postižu visoke cijene na tržištu.

- **Turizam**

Općina Posušje bogata je i prirodnim resursima i preduvjetima za razvoj raznih oblika turizma, od kojih se ističe Park prirode Blidinje. Važniji turistički lokaliteti uključuju: Skijališni centar Risovac, turističko-planinarsku stazu u Vučipolju, golf teren Topala, jezero Tribistovo, Šimićevu pećinu, kanjon Ričine, planina Čvrsnica (vrh 2.228 mnv) te brojne arheološke lokalitete.

Glavne prednosti investiranja u Općinu Posušje su:

- ✓ Izuzetno povoljan geoprometni položaj općine Posušje
- ✓ Bogati prirodni resursi i tradicija u obradi metala i plastike
- ✓ Brz pristup tržištima uz povoljne troškove transporta
- ✓ Kontinuirani rast gospodarstva i snažan poduzetnički duh
- ✓ Povoljno poslovno okruženje za poduzetništvo
- ✓ Mlada, dobro obučena i cjenovno konkurentna radna snaga
- ✓ Konkurentni troškovi poslovanja
- ✓ Atraktivne investicijske lokacije po povoljnim uvjetima
- ✓ Brza i učinkovita općinska administracija
- ✓ Kvaliteta života

Poslovne zone u Općini Posušje kao najperspektivnije lokacije

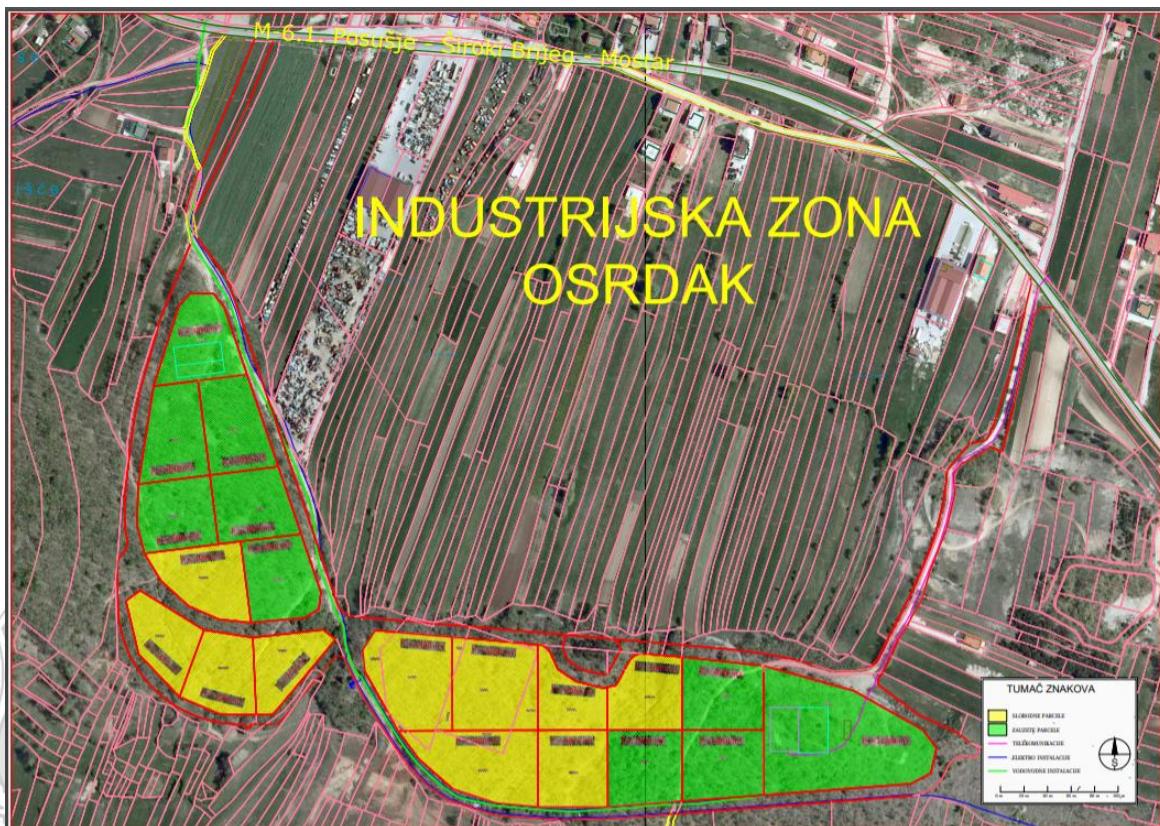
Domaćim i stranim investitorima na raspolaganju su dvije infrastrukturno opremljene poduzetničke zone u Općini Posušje:

1. Poduzetnička zona „Osrdak“

Malim i srednjim poduzetnicima, koji žele investirati u ekološki prihvatljivu proizvodnju i usluge na raspolaganju je Poduzetnička zona Osrdak. Zona se nalazi uz magistralni put Posušje – Mostar i na 2 km od centra Općine. Udaljena je 1 km od granice s Republikom Hrvatskom (EU), a 30 km od autoputa A1 (Zagreb-Dubrovnik, ulaz Zagvozd), koji je sastavni dio budućeg Jadransko-jonskog koridora. Osim blizine međunarodnih morskih luka Ploče (67 km) i Split (99 km) te međunarodnog aerodroma u Sarajevu (107) i Splitu (109 km), blizina budućeg pan-europskog koridora 5C također investitorima omogućava brzi pristup širem europskom tržištu.

Infrastrukturno opremljena Poduzetnička zona Osrdak prostire se na 13,74 ha, podijeljena je u 24 parcele, od kojih je trenutno slobodno 11 parcela s prosječnom veličinom parcela oko 4.000 m². Poduzetnici koji posluju u poduzetničkoj zoni Osrdak zajedno zapošljavaju 128 djelatnika. Cijena građevinskog zemljišta iznosi 0,95 KM/m² (0,50 EUR/m²).

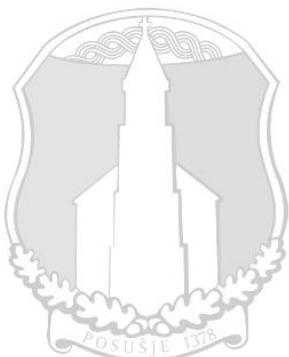
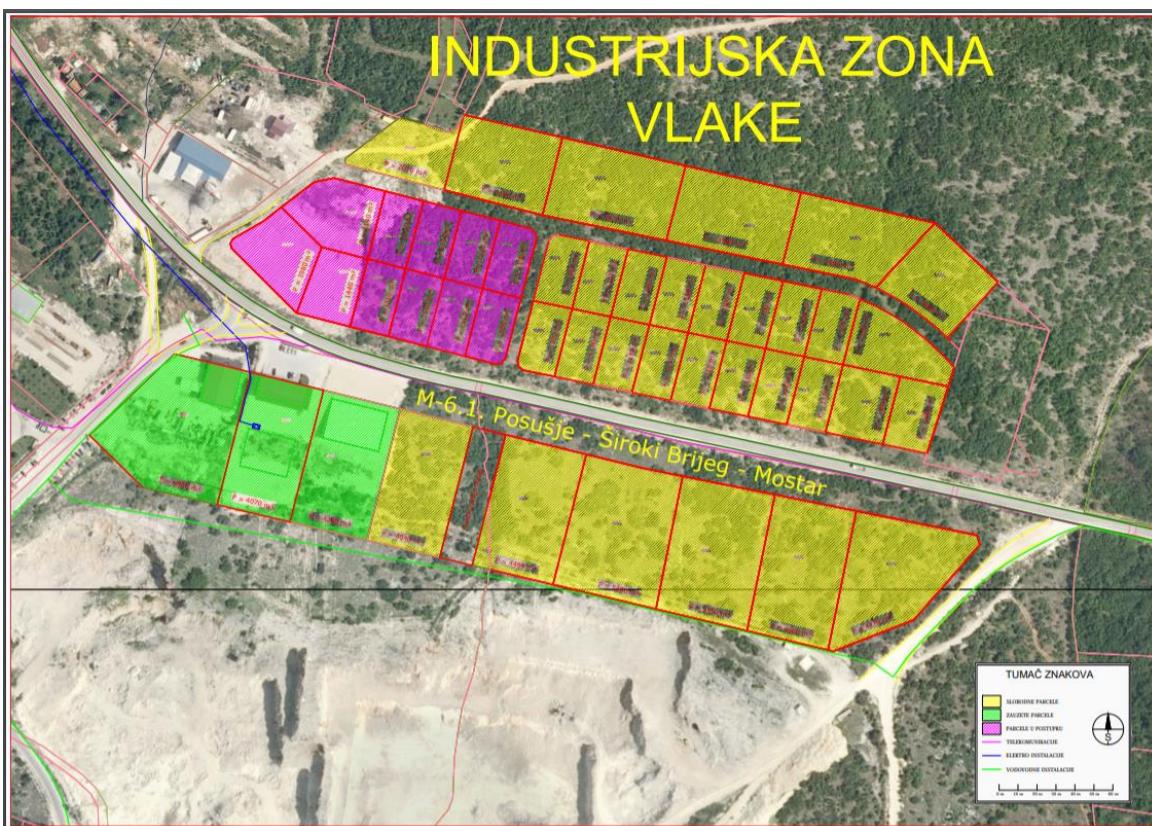
Skica poslovne zone Osrdak

1. Poduzetnička zona „Vlake“

Poduzetnička zona Vlake nalazi se uz magistralni put Posušje – Tomislavgrad i na udaljenosti od 6 km od urbanog dijela Općine. Prostire se na 190,38 ha, a predviđena je za proizvodna poduzeća u industrijskim plastike, eksploatacije i obrade kamena, građevinarstvu i drugim srodnim djelatnostima. Udaljena je 1 km od granice s Republikom Hrvatskom (EU), 3 km autoputa A1 (Zagreb-Dubrovnik, ulaz Zagvozd), od međunarodnih aerodroma Mostar 58km, Split 111km. Cijena građevinskog zemljišta iznosi 0,95 KM/m² (0,50 EUR/m²). U Zoni trenutno posluje 8 poduzetnika, koji zajedno zapošljavaju 163 djelatnika.

Skica poslovne zone Vlake

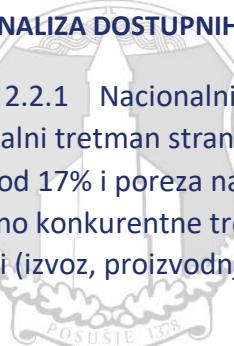
2.1. SWOT ANALIZA

SNAGE	MOGUĆNOSTI/PRILIKE
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jak poduzetnički duh i poduzetnička tradicija (prerada plastike i metala, obrada kamena, prerada mesa, prerada mlijeka i proizvodnja sira, trgovina...) ✓ Pogodni prirodni i klimatski uvjeti za razvoj specifičnih grana poljoprivrede i EKO poljoprivrede (stočarstvo, voćarstvo, ratarstvo-krumpir, kupus, pčelarstvo) ✓ Dobre prirodne prepostavke za razvoj specifičnih grana turizma: ruralni, avanturistički, planinarenje, biciklizam, zdravstveni, lov/ribolov (Park prirode Blidinje, Kanjon brine Čvrsnica, Blidinsko jezero, Tribistovo...) ✓ Akumulacija pitke vode u jezeru Tribistovo <ul style="list-style-type: none"> ○ Mogućnost punjenja i izvoza vode ○ Mini hidro-elektrana na jezeru Tribistovo ✓ Općina bogata mineralnim resursima (kamen, boksit, lapor, glina...) ✓ Dobra organiziranost gospodarstvenika (Udruga gospodarstvenika Posušje), ✓ Postojanje i dobar rad drugih aktivnih udruženja (inovatori, planinari, pčelari) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostupnost fondova iz domaćih i EU fondova za financiranje razvojnih projekata ✓ Postojanje tržišta za proizvode od kamena (punila i dr.) ✓ Potražnja za proizvodnjom energije iz obnovljivih izvora ✓ Intenziviranje prekogranične suradnje s RH nakon ulaska RH u EU ✓ Razvoj međuopćinske suradnje ✓ Mobiliziranje gospodarske dijaspore iz Posušja ✓ Korištenje postojeće trgovačke mreže (trgovačke tvrtke iz Posušja) za plasman domaćih proizvoda ✓ Korištenje potencijala dijaspore u smislu njihovog znanja i kapitala ✓ Blizina turističkih odredišta i potražnja za dodatnim sadržajem (Dalmacija, Međugorje...)
SLABOSTI	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Nepostojanje instrumenata potpore poduzetništvu (kreditno-jamstveni fond, inkubatori...) - Neorganizirana poljoprivredna proizvodnja - Nepostojanje poljoprivredne zadruge - Nerazvijena turistička infrastruktura - Nepostojanje zemljišnih knjiga (nema zemljišnih knjiga samo katastar) - Velika stopa nezaposlenih i nepovoljna struktura nezaposlenih - Neusklađenost obrazovnog sustava (srednje školstvo) s potrebama tržišta rada - Nepostojanje strukovnih zanimanja (kuhari/ce, krojači/ce, konobari/ce itd...) - Loši rezultati privatizacije (neiskorišteni kapaciteti...) - Nepovoljna struktura gospodarstva (slabo zastupljena proizvodnja i izvoz, te velik udio uvoza u odnosu na izvoz) - Nepostojanje jasne institucionalizirane suradnje s dijasporom - Kreditna nesposobnost općine 	<ul style="list-style-type: none"> - Neefikasnost sustava (na svim razinama) <ul style="list-style-type: none"> ○ Prekomjerno upošljavanje u državnoj upravi (na teret proračuna) ○ Korupcija - Nestabilno političko, institucionalno i zakonsko okruženje u BiH (FBiH, BiH...) - Financijska kriza - Nepovoljna cijena kapitala

2.2. ANALIZA DOSTUPNIH POTICAJA ZA INVESTITORE

2.2.1 Nacionalni i regionalni poticaji

Nacionalni tretman stranih investitora u BiH i izuzetno povoljno porezno okruženje – stopa PDV-a od 17% i poreza na dobit i na dohodak od 10% su među najnižim u regiji i Europi. Uz cjenovno konkurentne troškove rada, domaćim i stranim investitorima dostupni su i dodatni porezni (izvoz, proizvodnja, zapošljavanje) i carinski poticaji.

Strani investitori ostvaruju pravo na porezne olakšice (prema odredbama Zakona o porezu na dobit Federacije BiH). Strani investitori također ostvaruju carinske olakšice kroz oslobođenje od plaćanja carina i carinskih pristojbi za investirani kapital.

Mjere poticanja stranih ulaganja na državnoj i regionalnoj razini:¹

U skladu sa Zakonom o politici direktnih stranih ulaganja u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 17/98, 13/03, 48/10 i 22/15) stranim investitorima garantirano je sljedeće:

- ✓ Nacionalni tretman stranim ulagačima, odnosno strani ulagači imaju ista prava i obveze kao i rezidenti Bosne i Hercegovine,
- ✓ Strani ulagači imaju pravo, radi svojih ulaganja, na teritoriju Bosne i Hercegovine otvoriti račune kod bilo koje poslovne banke u domaćoj ili slobodno konvertibilnoj valuti,
- ✓ Strani ulagači će imati pravo slobodno upošljavati strane državljanе iz inozemstva ukoliko nije određeno drugačije zakonima u Bosni i Hercegovini o radu i useljavanju,
- ✓ Strani ulagači su zaštićeni od nacionalizacije, eksproprijacije, rekvizicije i mjera s jednakim učinkom; takve mjere mogu se poduzeti isključivo u javnom interesu, sukladno važećim zakonima i podzakonskim aktima, uz plaćanja primjerene naknade,
- ✓ Strani ulagači imaju ista vlasnička prava nad nekretninama kao bh. pravni subjekti,
- ✓ Strani ulagači imaju pravo vršiti transfer u inozemstvo, slobodno i bez odlaganja, u slobodno konvertibilnoj valuti, dobiti koja nastane kao rezultat njihovog ulaganja u Bosni i Hercegovini.

Prava i povlastice dane stranim ulagačima i obveze, koje proizlaze iz Zakona o politici direktnih stranih ulaganja, ne mogu se ukinuti niti poništiti stupanjem na snagu naknadno donesenih zakona i podzakonskih akata. Ukoliko su takvi naknadno doneseni zakoni i podzakonski akti povoljniji za strane ulagače, oni imaju pravo birati režim koji će biti mjerodavan za njihovo ulaganje.

Porezne olakšice:

Izvoz - Investitor koji je izvozom ostvario preko 30% od ukupno ostvarenog prihoda u godini oslobađa se plaćanja poreza na dobit za tu godinu.

Proizvodnja - Investitor koji u periodu od 5 (pet) uzastopnih godina investira u proizvodnju u vrijednosti od najmanje 20 milijuna KM na području FBiH, oslobađa se plaćanja poreza na dobit za period od 5 (pet) godina, počevši od prve godine investiranja u kojoj je investirao najmanje 4 milijuna KM.

Zapošljavanje osoba s posebnim potrebama - Za zapošljavanje više od 50% invalidskih osoba i osoba s posebnim potrebama duže od godinu dana, investitor se oslobađa plaćanja poreza na

¹ Izvor: <http://www.fipa.gov.ba/>

dobit za godinu u kojoj je bilo zaposleno više od 50% invalidskih osoba i osoba s posebnim potrebama.

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, na godišnjoj razini raspisuje Javne pozive pod nazivom „Transfer za poticaj razvoja poduzetništva i obrta“, za dodjelu bespovratnih sredstava u području:

- ✓ Izgradnje poduzetničke infrastrukture
- ✓ Potpora udruženjima poduzetnika i obrtnika
- ✓ Razvoj tradicionalnih i starih obrta
- ✓ Izgradnja inovativnog gospodarstva
- ✓ Potpora novoosnovanim subjektima malog gospodarstva
- ✓ Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva

2.2.2 Lokalni poticaji i olakšice

Domaćim i stranim investitorima na raspolaganju su i atraktivni lokalni poticaji. Za investitore koji ulažu u poduzetničke zone Osrdak i Vlake, Općina omogućava kupnju građevinskog zemljišta po konkurentnim cijenama, kao i odgodu plaćanja komunalne naknade za novoizgrađene poslovne objekte u kojima posluju nova gospodarska društva na području Općine. Investitorima u općinu Posušje otvara se mogućnost poslovne suradnje sa Udrugom gospodarstvenika Posušje (poslovna mreža od 45 poduzeća, 1.875 zaposlenih i 285 mil EUR prihoda). Brza i učinkovita općinska administracija rješava svu potrebnu dokumentaciju u nadležnosti općine, vezanu za investicijski projekt u roku od 48 sati.

- ✓ Cijena građevinskog zemljišta 0,95 KM/m² (0,50 EUR/m²)
- ✓ 2 godine odgoda plaćanja komunalne naknade za novoizgrađene poslovne objekte
- ✓ Dokumentacija potrebna investitorima u nadležnosti Općine izdaje se u roku 2 dana

Ministarstvo gospodarstva ŽZH, na godišnjoj razini raspisuje Javni poziv za poticanje malog gospodarstva. Programom se osiguravaju bespovratna poticajna finansijska sredstva za subvencioniranje dijela troškova subjektima malog gospodarstva u realizaciji odgovarajućih programa/projekata za adaptaciju ili rekonstrukciju poslovnog prostora u cilju uređenja prostora odnosno unaprjeđenje poslovne infrastrukture. Ostvareni poticaji služe za ulaganja u obavljanje registrirane djelatnosti, o čemu korisnici dostavljaju dokaz uz Izvješće o utrošku sredstava.

3 KOMUNIKACIJSKE POTREBE

Marketing lokalne samouprave takozvani urbani marketing usmjeren je na konstantnu orientaciju lokalne uprave prema potrebama i željama interesnih grupa (različitih tržišta, građana, turista, poduzeća, inozemnih ulagača). Urbani je marketing aktivnost koja omogućuje lokalnoj upravi da:

- budu u stalnom kontaktu sa svim interesnim grupama i ciljanim tržištima,
- da znaju prepoznati želje i potrebe ciljanih skupina,
- da znaju razviti takve «proizvode/usluge» koji odgovaraju i zadovoljavaju prepoznate želje i potrebe,
- da razviju takav sustav protoka informacija koji omogućava komunikaciju i prepoznavanje ciljeva lokalne uprave od strane interesnih i ciljanih grupa.

Prepoznujući važnost svega navedenoga, Općina Posušje je u dosadašnjem razdoblju poduzela slijedeće korake:

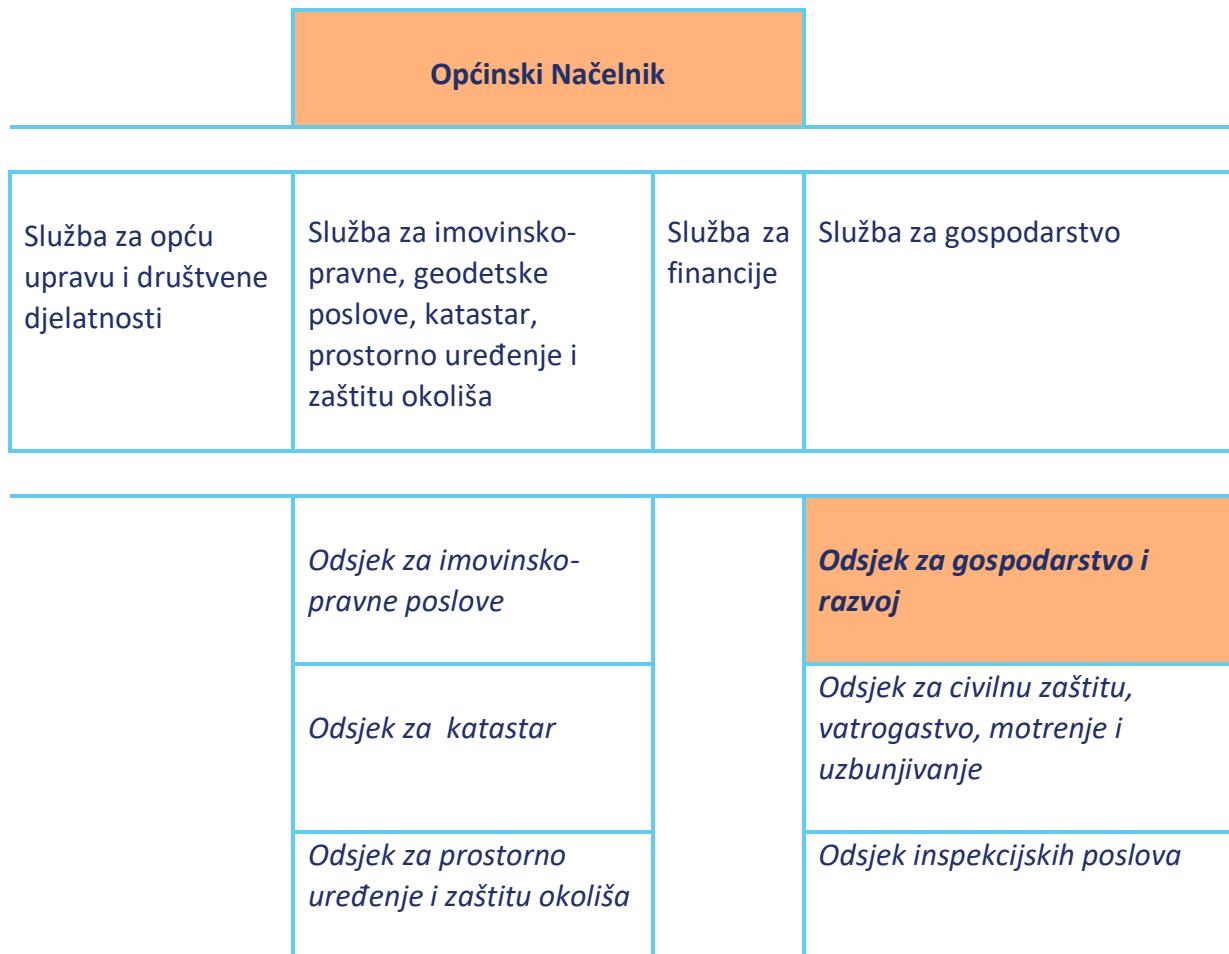
- ***Ustavljen Odsjek za razvoj*** u okviru Službe za gospodarstvo sa definiranim kontakt osobom za potencijalne investitore;
- ***Osnovano Lokalno-ekonomsko vijeće*** s ciljem provođenja javno-privatnog dijaloga u svrhu stvaranja povoljnog poslovnog okruženja i razvoja zajednice u cjelini;
- ***Registrirana Fondacija Tehnološki park Posušje***, čiji je osnovni cilj podrška tehnološkom razvoju gospodarstva i podrška investicijama u Općinu Posušje i Županiju Zapadnohercegovačku;
- ***Ishoden BFC certifikat*** čime se značajno utječe na kreiranje brže i učinkovitije administracije, s ciljem otklanjanja prepreka za ubrzani razvoj gospodarstva, i omogućavanja boljih investicijskih rezultata;
- ***Pripremljen paket promotivnog i informativnog materijala*** sastavljen od:

- ✓ ***Promotivna brošura „Investirajte u Posušje“***
https://www.opcina-posusje.ba/wp-content/uploads/2019/02/Investicijska-bro%C5%A1ura-HRV_ENG-1.pdf
- ✓ ***Promotivni video „Investirajte u ŽZH“*** (uključena Općina Posušje)
https://www.youtube.com/watch?time_continue=9&v=QVTtLoZnenM
- ✓ ***Promotivni video „Tehnološki park Posušje“***
<https://www.youtube.com/watch?v=7IAW5qlVX6Y>
- ✓ ***Promotivni letak „Mogućnosti za investitore“***
<https://www.opcina-posusje.ba/wp-content/uploads/2018/01/inv-letak-2018-hr-web.pdf?x10705>
- ✓ ***Power point prezentacija „Investicijske mogućnosti“***
<https://www.opcina-posusje.ba/wp-content/uploads/2017/03/opcina-posusje-prezentacija-za-investitore-hr.pdf?x10705>
- ✓ ***Web stranica www.opcina-posusje.ba/*** redovno se ažurira, sadrži informacije za investitore i omogućava preuzimanje većine promotivnog materijala
- ✓ ***Poljoprivredni savjetnik***, online alat sa korisnim informacijama za poljoprivrednike
<https://www.opcina-posusje.ba/category/aktualnosti/poljoprivredni-savjetnik/>
- ✓ ***Vodič za izdavanje građevinske, lokacijske i uporabne dozvole***
<https://www.opcina-posusje.ba/wp-content/uploads/2017/03/vodic-za-izdavanje-gradjevinske-lokacijske-i-uporabne-dozvolee.pdf?x62634&x10705>
- ✓ ***Brošure sa informacijama za registraciju i odjavu obrta, ugostiteljske ili trgovačke radnje***
<https://www.opcina-posusje.ba/registracija-poduzeca/>

3.1. ANALIZA POSTOJEĆIH KAPACITETA

Organizacijska struktura Općine Posušje:

Komunikacija sa investitorima će se odvijati preko Općinskog Načelnika te Odsjeka za razvoj, koji će koordinirati promociju i biti info točka za potencijalne investitore. Odsjek za razvoj će potencijalnim investitorima biti na usluzi i kada je u pitanju komunikacija prema svim drugim institucijama koje mogu na bilo koji način olakšati proces investiranja.

4 KOMUNIKACIJSKI IZAZOVI

Kao preuvjet postavljanja komunikacijskih ciljeva Općina Posušje je realno i objektivno sagledala svoje trenutno stanje i poziciju, te definirala komunikacijske izazove kako slijedi:

- Potreba snažnije uspostave partnerstva između općine i stranih investitora, kao i domaćeg privatnog poduzetničkog sektora, i drugih udruženja koji mogu pomoći u stvaranju boljih i poželjnih preduvjeta za kontinuirani slijed novih investicija;

- Nedovoljno prepoznatljiv imidž Općine Posušje u užem i širem okruženju. S tim u vezi, izazov je brendirati Općinu Posušje, jednim modernim i suvremenim pristupom kao poželjnu lokaciju za investicije;
- Aktivno uključivanje dijaspore u realiziranje investicija i kreiranje projekata kojima se potiče poduzetništvo;
- Nedovoljno ulaganje u razvoj ljudskih resursa. Nema razvoja bez ljudi. Ljudi su glavni i ključni resurs svakog razvoja. Općina Posušje kroz svoje administrativne postojeće kapacitete nema dovoljno istih za snažno i proaktivno upravljanje razvojem, za proaktivni projektni pristup.

5 KOMUNIKACIJSKI CILJEVI

Cilj marketinških aktivnosti je predstaviti Općinu Posušje prepoznatljivom u široj regiji kao atraktivnu i poželjnu lokaciju za ulagače, odnosno kao svojevrsno regionalno obrazovno i tehnološko središte, što će rezultirati koncentracijom specijaliziranih znanja i vještina čime će se potaknuti investicije, novo zapošljavanje i povećati konkurentnost te potaknuti izvoz. Na taj način će se osigurati dinamičan gospodarski rast i razvoj Općine Posušje, ali i neposredno Zapadnohercegovačke županije kao i cijele FBIH. Možemo razlikovati dvije skupine ciljeva, kvalitativne i kvantitativne:

Kvalitativni ciljevi

- Općina Posušje prepoznatljiva u široj regiji kao atraktivna lokacija za ulaganje;
- Općina Posušje tehnološko i obrazovno središte regije;
- Poboljšana suradnja sa dijasporom;
- Uspostavljen partnerski pristup općinske administracije sa ciljanim grupama.

Kvantitativni ciljevi

- Povećana zainteresiranost investitora za ulaganje u Općinu Posušje;
- Tehnološki park Posušje u punoj funkciji, te putem srednjoškolskog sustava obrazovanja i obukama u Tehnološkom parku godišnje obučene osobe za rad na poslovima u području visokih tehnologija kako bi se stvorila prepostavka za privlačenje stranih investitora;
- Povećan broj investitora u poslovnoj zoni Osrdak;
- Realizirani zajednički projekti sa dijasporom;
- Realizirani projekti od strane domaćih i stranih donatora u kojima aktivno sudjeluju općinski djelatnici.

6 KLJUČNE PORUKE

Vizija Općine Posušje je prvenstveno postati mjesto ugodnog i poželjnog življenja, mjesto prijateljskog poslovnog okruženja koje nudi izvrsne uvjete poslovanja, te biti prepoznatljiva po korisnički orientiranoj administraciji, po svojim prirodnim ljepotama, kulturnim događajima, povijesnim znamenitostima, turističkim vrijednostima.

Veća pozornost će se obratiti prema promociji kroz različite kulturne i druge događaje i svečanosti koje organizira općina, prezentacijama na različitim sajmovima, sudjelovanju predstavnika općine u delegacijama koje sudjeluju na događajima u regiji, razmotriti će se mogućnost bratimljenja sa određenim općinama i gradovima u inozemstvu. Prilikom realiziranja tih aktivnosti voditi će se računa o marketinškim porukama koje se šalju.

Poruke koje se žele poslati su:

Općina Posušje – Mjesto novih mogućnosti

Obratite nam se s punim povjerenjem kako bismo Vaš investicijski projekt zajedno učinili još uspješnijim. Tu smo radi Vas!

7 CIJNE SKUPINE

Investitore možemo promatrati ne temelju lokacije iz koje dolaze kao i sektore koje želimo privući, pa tako kao ***ključne ciljne skupine*** možemo definirati:

- Investitori sa područja Općine Posušje i Županije Zapadnohercegovačke,
- Investitori iz drugih općina i gradova BiH,
- Investitori iz dijaspore, zemalja regije i EU,
- Multinacionalne kompanije koje djeluju u Europi.

Ciljni sektori za privlačenje su:

- Proizvodni sektor s poslovima više dodane vrijednosti,
- sektor metala i plastike,
- sektor kamena,
- obnovljivi izvori energije,
- poljoprivreda,
- turizam.

U ostale ***ciljne skupine*** ubrajamo sve one dionike kojima se obraćamo u svrhu provedbe Marketing plana ili neke od planiranih aktivnosti, pa tako razlikujemo:

- Diplomatska predstavništva i veleposlanstva stranih zemalja u BiH, kao i BiH predstavništva u inozemstvu,
- Međunarodne organizacije (EBRD, DEU, UNDP, WB, USAID, SIDA GIZ, JICA ...),

- Domaće institucije i organizacije (Agencija za promociju stranih investicija FIPA, Vanjskotrgovinska komora BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Direkcija za europske integracije, Gospodarska komora FBiH, Federalno ministarstvo razvoja poduzetništva i obrta, Asocijacija poduzetnika Hercegovine, Udruženje poduzetnika FBiH, Udruga gospodarstvenika Posušje, HERAG, REDAH),
- Domaći i inozemni mediji,
- Šira javnost.

8 MARKETINŠKE AKTIVNOSTI

Marketinške aktivnosti planirati će se i provoditi na tri razine:

- Lokalna razina (Općina Posušje i Županija Zapadnohercegovačka),
- Nacionalna razina (FBiH, BiH).
- Međunarodna razina.

Marketinški materijali i alati obuhvaćaju:

I Promotivno-edukacijski materijali

- Web stranica
- Letak
- Vodič za investitore
- Prezentacije
- Video materijal

II Događaji

- Sjednice lokalno ekonomskog vijeća
- Sajmovi
- Promotivni događaji različitog karaktera
- Susreti sa gospodarstvenicima
- Kulturne manifestacije s ciljem gospodarske diplomacije

III Odnosi s medijima

Sve PR aktivnosti, naročito:

- Konferencije za tisak
- Priopćenja za medije
- TV i radio gostovanja
- Novinski članci
- Predstavljanja projekata
- Društvene mreže
- Uspješne priče o gospodarstvenicima

IV Ostalo

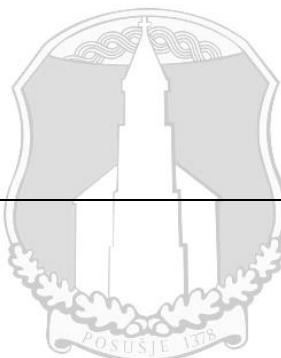
Pregled ciljnih skupina, ključnih poruka i komunikacijskih kanala

Ciljna skupina	Prioritet	Poruka	Komunikacijski kanali
Investitori sa područja Općine Posušje i Županije Zapadnohercegovačke	Visok	Prezentacija potencijala i investicijskih mogućnosti	Sjednice lokalno ekonomskog vijeća Susreti sa gospodarstvenicima Promotivni događaji različitog karaktera Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci
Investitori iz drugih općina i gradova BiH	Visok	Prezentacija potencijala i investicijskih mogućnosti	Susreti sa gospodarstvenicima Promotivni događaji različitog karaktera Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci
Investitori iz dijaspore, zemalja regije i EU	Visok	Prezentacija potencijala i investicijskih mogućnosti	Susreti sa gospodarstvenicima Promotivni događaji različitog karaktera Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci, Uspješne priče o gospodarstvenicima
Multinacionalne kompanije koje djeluju u Europi	Visok	Prezentacija potencijala i investicijskih mogućnosti	Susreti sa gospodarstvenicima Promotivni događaji različitog karaktera Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci , Uspješne priče o gospodarstvenicima
Diplomatska predstavništva i veleposlanstva stranih zemalja u BiH, kao i BiH predstavništva u inozemstvu	Srednji	Prezentacija potencijala i investicijskih mogućnosti	Promotivni događaji različitog karaktera Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci
Međunarodne organizacije	Visok	Prezentacija potencijala i investicijskih mogućnosti	Promotivni događaji različitog karaktera Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci , Uspješne priče o gospodarstvenicima
Domaće institucije i organizacije	Srednji	Ostvareni napredak u gospodarstvu	Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci
Domaći i inozemni mediji	Visok	Prezentacija potencijala i investicijskih mogućnosti	Konferencije za tisak, Priopćenja za medije, Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV gostovanja, Novinski članci
Šira javnost	Srednji	Ostvareni napredak gospodarstva	Web stranica, Društvene mreže, Promotivni materijali, Radio/TV, Novinski članci

TABLICA 1. LOKALNI MARKETING, MEHANIZMI DISTRIBUCIJE PROMOTIVNOG MATERIJALA

Cilj	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Mehanizam distribucije	Opis	2019	2020	2021	2022	2023
Predstavljanje investitorima u Općini i ŽZH	Javni pozivi i direktni kontakti sa lokalnim investitorima	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Sjednice lokalnog ekonomskog vijeća	Najmanje tri puta tijekom godine					
			Susreti sa gospodarstvenicima	Kontinuirani dijalog sa Udrugom gospodarstvenika Posušje, kao i sa ostalim gospodarstvenicima					
			Pozivi na kulturne i druge slične događaje s ciljem gospodarske diplomacije	Posuško lito, Festival klapske pisme Blidinje gastro festival Božićni sajam					
	Prezentacije investicijskih mogućnosti lokalnim investitorima	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Promotivni video	Kontinuirano					
			Vodič za investicije						
			Promotivni letak						
			TV i radio gostovanja						
			Web stranica						
			Novinski članci						

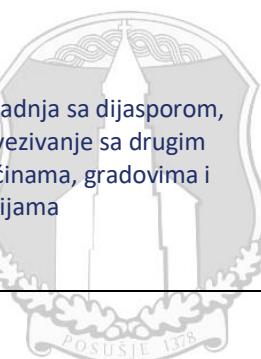

TABLICA 2. NACIONALNI MARKETING, MEHANIZMI DISTRIBUCIJE PROMOTIVNOG MATERIJALA

Cilj	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Mehanizam distribucije	Opis	2019	2020	2021	2022	2023
Predstavljanje investitorima u FBiH i BiH	Javni pozivi i direktni kontakti sa investitorima u FBiH i BiH	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Susreti sa gospodarstvenicima	Najmanje jednom godišnje					
			Pozivi na kulturne i druge slične događaje s ciljem gospodarske diplomacije	Posuško lito, Dan Općine, Festival klapske pisme Blidinje gastro festival Božićni sajam					
	Prezentacije investicijskih mogućnosti investitorima u FBiH i BiH	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Promotivni video	Kontinuirano					
			Vodič za investicije						
			Promotivni letak						
			TV i radio gostovanja						
			Web stranica						
			Novinski članci						
	Uspostavljanje partnerstva sa nadležnim ministarstvima i agencijama u cilju razvijanja suradnje	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Pozivi na kulturne i druge slične događaje s ciljem gospodarske diplomacije	Posuško lito, Dan Općine, Festival klapske pisme Blidinje gastro festival Božićni sajam					
			Direktni kontakti, Sastanci	Suradnja sa Federalnim ministarstvom poduzetništva i obrta, Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Agencijom za unaprjeđenje stranih investicija FIPA					
	Uspostavljanje partnerstva sa poslovnim udruženjima i komorama u BiH	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Pozivi na kulturne i druge slične događaje s ciljem gospodarske diplomacije	Posuško lito, Festival klapske pisme Blidinje gastro festival Božićni sajam					
			Direktni kontakti, Sastanci	Suradnja sa Gospodarskom komorom FBiH, Asocijacijom poduzetnika Hercegovine, Udrženje poduzetnika FBiH					
	Predstavljanje na sajmovima u BiH	Odsjek za razvoj	Promotivni video	Međunarodni sajam gospodarstva Mostar, Sajam privrede Sarajevo, Sarajevo business forum, Banjalučki velesajam,					
			Vodič za investicije						
			Promotivni letak						

TABLICA 3. MEĐUNARODNI MARKETING, MEHANIZMI DISTRIBUCIJE PROMOTIVNOG MATERIJALA

Cilj	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Mehanizam distribucije	Opis	2019	2020	2021	2022	2023
Predstavljanje investitorima na međunarodnoj razini	Prezentacije investicijskih mogućnosti stranim investitorima na različitim sajmovima	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Promotivni video	Ovisno o raspoloživim sredstvima, nastup na međunarodnim sajmovima gospodarstva i turizma u Europi i svijetu					
			Vodič za investicije						
			Promotivni letak						
			Web stranica						
	Uspostavljanje odnosa sa veleposlanstvima i konzulatima BiH u svijetu, kao i stranim veleposlanstvima u BiH	Općinski načelnik	Pozivi na kulturne i druge slične događaje s ciljem gospodarske diplomacije	Posuško lito, Dan Općine, Festival klapske pisme Blidinje gastro festival Božićni sajam					
			Direktni kontakti, Sastanci	Prilikom svih događaja, ceremonije na višim razinama					
	Uspostavljanje odnosa sa stranim međunarodnim agencijama i komorama	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Pozivi na kulturne i druge slične događaje s ciljem gospodarske diplomacije	Posuško lito, Dan Općine, Festival klapske pisme Blidinje gastro festival Božićni sajam					
			Direktni kontakti, Sastanci	Suradnja sa USAID, SIDA, DEU BiH, UNDP, GIZ, EBRD, OSCE, Svjetska Banka)					
	Suradnja sa dijasporom, povezivanje sa drugim općinama, gradovima i regijama	Općinski načelnik, Odsjek za razvoj	Pozivi na kulturne i druge slične događaje s ciljem gospodarske diplomacije	Posuško lito, Festival klapske pisme Blidinje gastro festival Božićni sajam					
			Direktni kontakti , sastanci	Mogućnost zajedničke realizacije CBC projekata ; Proširiti dosadašnju uspješnu suradnju na projektima sa dalmatinskim županijama na druge županije iz RH, kao i na Crnu Goru i Srbiju ovisno o raspoloživim pozivima za projekte					
				Prijedlog bratimljenja sa određenim općinama i gradovima u Europi kao kanal za uspješno promoviranje Općine Posušje,					

TABLICA 4. TROŠKOVI MARKETINGA

Aktivnosti	Očekivani rezultati	Partnerstvo	Troškovi KM				
			2019	2020	2021	2022	2023
Pripremne radnje							
Troškovi izrade paketa promotivnog materijala	Promotivni materijali na hrvatskom i engleskom jeziku	Općina Posušje, vlastita sredstva i kroz različite projekte s HERAG-om, REDAH- om	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
Troškovi lokalnog marketinga							
Susreti sa lokalnim gospodarstvenicima, Pozivi na različite događaje	Izražen interes investitora na lokalnoj razini	Općina Posušje	500	500	500	500	500
Troškovi nacionalnog marketinga							
Susreti sa investitorima iz drugih dijelova BiH, sa višim nivoima vlasti, nadležnim agencijama i udruženjima poduzetnika	Izražen interes investitora iz drugih dijelova BiH, ostvarena suradnja sa nadležnim institucijama i udruženjima poduzetnika u BiH	Općina Posušje, Gospodarska komora FBiH, Asocijacija poduzetnika Hercegovine, Udruženje poduzetnika FBiH, FIPA, FMRPO, MVTIEO	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
Sudjelovanje na sajmovima u BiH	Prezentacija na najmanje dva sajma u BiH godišnje	Općina Posušje, HERAG, REDAH	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
Troškovi međunarodnog marketinga							
Susreti sa veleposlanstvima, predstavnicima međunarodnih donatora, stranim komorama, predstavnicima dijaspora kao i sudjelovanje u delegacijama prilikom različitih posjeta	Izražen interes inozemnih investitora , ostvarena suradnja sa partnerima iz inozemstva	Općina Posušje, USAID, SIDA, DEU BiH, UNDP, GIZ, EBRD, OSCE, Svjetska Banka	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
Sudjelovanje na međunarodnim sajmovima izvan BiH	Prezentacija na najmanje dva sajma u inozemstvu godišnje	Općina Posušje, HERAG, REDAH	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
UKUPNO			10,500	10,500	10,500	10,500	10,500

9 EVALUACIJA I KONTROLA PROVEDBE

Svrha faze kontrole u marketinškom planu je osigurati da se provedba marketinškog programa odvija u smjeru koji je zacrtan u ciljevima. U fazi kontrole, Odsjek za razvoj, kao tijelo zaduženo za evaluaciju i kontrolu provedbe marketing plana, uspoređuje rezultate marketinškog programa s postavljenim marketinškim ciljevima te utvrđuje potencijalna pozitivna odstupanja (prebačaje) i negativna odstupanja (podbačaje). Odsjek za razvoj tada treba korigirati plan (npr. ili ublažiti ciljeve ili preformulirati neke elemente marketinškog programa) da ukloni negativna odstupanja. Samim time šanse za odstupanje od planiranog se minimaliziraju. Evaluacija i kontrola provedbe odvija se na godišnjoj razini te se podnosi Izvještaj načelniku Općine.

Izvještaji će biti sastavljeni u slobodnoj formi sa jasno definiranim pozitivnim ili negativnim odstupanjima te predloženim mjerama za rješavanje istih.

